

הנדון: חשש למחלת הפה והטלפיים מזן SAT-2 בדרום רצועת עזה

1. ביום שישי ה- 13.4.2012, דיווח וטרינר רשמי מרצועת עזה, על עדר בקר באזור רפיח (בקרבת גבול מצרים וישראל) ובו סימנים קליניים אופייניים לפה וטלפיים ב 5 מתוך 350 פרטים בוגרים. כעבור מספר ימים דווח על עדר בקר נוסף ובו ריור מוגבר ב 3 מתוך 120 ראש.
2. דגימות משני העדרים הועברו למעבדת הפה והטלפיים של המכון הווטרינרי ע"ש קימרון. מדגימות מהעדר השני בודד נגיף אשר באבחון ראשוני זוהה כפה וטלפיים מזן SAT-2. בדיקות נוספות מבוצעות כעת ונשלח חומר לאשרור ואפיון במעבדת הייחוס הבינ"ל בבריטניה.
3. עד בירור סופי של האבחנה ולמרות כי הקליניקה המדווחת אינה תואמת הנחתנו היא לחומרה, כי יתכן ומדובר בנגיף מאותו סוג האחראי למגפה העצומה במצרים. **המגפה במצרים נמשכת כבר כשלושה חודשים וגורמת לתחלואה, תמותה ונזקים נרחבים ביותר בכל הנפות, לרבות מקרים ספורים מדווחים בצפון סיני.**
4. כחלק מהצעדים הננקטים על ידי השירותים הווטרינריים בישראל, לפני פסח חוסן כל הבקר והצאן ברצועת הגנה סביב רצועת עזה. ברפתות החלב בעוטף עזה מבוצע עתה חיסון דחף.
5. השירותים הווטרינריים מקדמים רכישת מנות תרכיב נוספות, על אף שהמאגר העולמי מוגבל. מנות נוספות, לכשיגיעו, ישמשו לתגבור החיסון ברצועת ההגנה, וכעתודה למקרה שהמחלה תפרוץ בחלקים אחרים של המדינה.
6. השירותים הווטרינריים מפיצים מידע למגדלים אשר יקל על הזיהוי המוקדם של המחלה.
7. אף שסימני המחלה בזנים שונים של הנגיף דומים, חשוב לזכור כי **נגיף ה- SAT-2 עלול לגרום לתחלואה הרבה יותר דרמטית מהמוכרת בארץ בשל היעדר חיסון. מופע המחלה בעדר לא מחוסן עלול להיות סוער, רחב ורב נזק.** בשנים האחרונות, רוב המקרים היו מזן O, בעדרים מחוסנים ועם תחלואה מעטה. אך זכורים גם עדרים, בעיקר של צאן נחלב, עם תמותת שגר רבה ותחלואה ותמותה רחבה של בוגרות גם מסיבוכי מחלות משניות כגון דלקת עטין.
8. "טפטוף" מקרי מוות או גל תמותה פתאומי בשגר (בקר, צאן, חזירים) עלולים להיות הביטוי הקליני היחיד לפו"ט. התראה מוקדמת של מוקד או חשד, כבר בראשיתו, חיוני ביותר לבלימת התפרצות רחבה בתוך ובין עדרים. רופאים וטרינרים נקראים להדריך מגדלים, ספקים, נותני שירות וגורמים אחרים בסכנת נפיצות המחלה, סימניה ודרכי מניעת הפצתה.
9. בטיחות ביולוגית; אנו שואפים למזער את הפגיעה בהתנהלות ובמסחר השוטפים ברחבי הארץ. עם זאת, הסיכון להידבקות קיים בכל מקום, ולכן חייב כל בעל עדר להגן על עצמו ולהגביר את רמת הבטיחות הביולוגית, לפי סוג המשק ומתקניו, כולל כניסת רכב שירות, עובדים, מבקרים, נקודת העמסת ופריקת מזון סחורות ומקנה, קרבת בעלי חיים רועים ומשוטטים.
10. וטרינרים נקראים לגלות ערנות ולדווח ללשכה הווטרינרית על כל חשד למחלה או לתנועה ללא היתר. בעת הזאת עדיף עודף דיווח על חוסר דיווח. על כל מקרה של חשד לפו"ט או תחלואה או תמותה חריגה בעדר, יש להודיע מיד למנהל הלשכה הווטרינרית הקרובה.

בכבוד רב,

ד"ר נדב גלאון, מנהל השירותים הווטרינריים